

## Civiele Procespraktijk

Nr. 33 – oktober 2015

De volgende onderwerpen worden behandeld:

- [Goedkeuringsvoorbehoud voor de Gemeenteraad](#)
- [Aansprakelijkheid gemeente wegens niet nagekomen toezegging](#)
- [Netbeheerder aansprakelijk ondanks rechtsdwaling](#)
- [Harde 'spelregels' bij stakingsrecht worden gezichtspunten](#)
- [Verzekeraar subrogeert ook in 'zieligheid'](#)
- [Prejudiciële vragen over buitengerechtelijke incassokosten](#)
- [Art. 843a Rv-vordering kan tegen derden worden ingesteld](#)

### **Goedkeuringsvoorbehoud voor de Gemeenteraad (HR 26 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1737)**

- Het college van B&W van de gemeente Hof van Twente en projectontwikkelaar Landgoed onderhandelen jarenlang over de aanleg van een bungalowpark. Zij komen overeen dat het realisatiecontract de goedkeuring van de gemeenteraad behoeft. Het eerste concept van dit contract sluit verkoop van vakantiehuisjes aan particulieren uit. Voor Landgoed is dit 'uitpodingsverbod' niet acceptabel. In latere concepten en in het definitieve contract komt dit verbod daarom niet meer voor. In de vergadering waarin het contract getekend zal worden, verlangt de Raad onverwachts een uitpodingsverbod. Landgoed kan daar niet ter plekke mee akkoord gaan. De Raad stemt dan ook tegen de benodigde bestemmingsplanwijziging. B&W tekent het contract daarom niet. Landgoed vordert schadevergoeding wegens wanprestatie.
- Het hof wijst de vordering toe. Volgens het hof was (i) het contract al tot stand gekomen vóór de vergadering, omdat B&W de gemeente zelfstandig kunnen binden (art. 160 lid 1 sub e Gemeentewet). Het hof oordeelt (ii) dat Landgoed erop mocht vertrouwen dat de Raad niet op het allerlaatste moment nog een uitpodingsverbod zou eisen. De gemeente kan daarom geen beroep doen op het goedkeuringsvoorbehoud (art. 6:23 BW).
- De Hoge Raad laat het oordeel sub (i) in stand, maar vernietigt het oordeel over art. 6:23 BW. De Raad heeft op grond van de Gemeentewet een autonome positie. Daarom moet grote terughoudendheid worden betracht bij het aannemen van gebondenheid van een gemeente, *zonder* de (contractueel) vereiste instemming van de Raad. Een wederpartij mag er niet op grond van gedragingen van een ander orgaan dan de Raad zelf (bijvoorbeeld B&W) op vertrouwen dat handelingen van B&W de instemming van de Raad hebben.

### **Aansprakelijkheid gemeente wegens niet nakomen toezegging (HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1683)**

- B&W zeggen toe aan een koper van een pand hiervoor de bestemming 'wonen' op te nemen in het nieuwe ontwerpbestemmingsplan 1989. Zij vergeten dat te doen en de provincie weigert vervolgens het verzoek van de gemeente om alsnog vrijstelling te verlenen ex art. 19 WRO (oud). De koper stelt dat de gemeente onrechtmatig heeft gehandeld en vordert schadevergoeding.
- Volgens het hof staat de rechtmatigheid van het inmiddels vastgestelde bestemmingsplan vast, omdat daartegen geen bezwaar is gemaakt. Ook zou causaal verband ontbreken. De provincie had de beoogde wijziging immers ook kunnen tegenhouden indien die in het ontwerpbestemmingsplan was opgenomen.
- De Hoge Raad vernietigt. Dat het bestemmingsplan formele rechtskracht heeft, betekent niet dat de gemeente niet onrechtmatig heeft gehandeld door de toezegging van B&W niet na te komen. Verder is in elk geval de kans verminderd dat het pand een woonbestemming zou krijgen. Aan die kans is eigen, dat onzeker is of de provincie met de wijziging in het ontwerpbestemmingsplan zou hebben ingestemd. Daarom moet de rechter haar schatten.

### **Netbeheerder aansprakelijk ondanks rechtsdwaling (HR 26 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1750)**

- Windpark wenst een nieuwe aansluiting op het elektriciteitsnet. Volgens Netbeheerder Delta is daarvoor een kabel van 20 km nodig, omdat het nabijgelegen net ongeschikt is. Zij offreert daarom € 3,2 miljoen aan Windpark.
- Windpark dient een klacht in bij de NMa. Zij stelt dat haar slechts de kosten in rekening mogen worden gebracht van aansluiting op het nabijgelegen net (€ 220.000). De NMa wijst de klacht – ook in bezwaar – af. In beroep stelt het CBb Windpark op 22 oktober 2008 in het gelijk, waarna de NMa haar bezwaar alsnog gegrond acht. Delta heeft zich bij dit laatste besluit neergelegd en heeft een nieuwe offerte van € 220.000 uitgebracht. Windpark had de duurdere aansluiting echter al gerealiseerd. Zij vordert een verklaring voor recht dat Delta onrechtmatig heeft gehandeld en verlangt schadevergoeding.
- Het hof heeft de vorderingen van Windpark afgewezen. Volgens het hof heeft Delta niet onrechtmatig gehandeld. De CBb-uitspraak houdt niets in over de (on)rechtmatigheid van haar handelen. Verder was de oorspronkelijke offerte conform de toenmalige CBb-jurisprudentie. Toen het CBb op 22 oktober 2008 onverwachts omging, heeft Delta haar offerte direct aan deze nieuwe rechtspraak aangepast. Vanwege deze wending in de rechtspraak van het CBb kan zij zich beroepen op een schulditsluitingsgrond (verschoonbare rechtsdwaling).
- De Hoge Raad vernietigt. Het laatste (onherroepelijk geworden) NMa-besluit is bindend voor Delta in haar verhouding met Windpark. Daaruit blijkt dat de eerste offerte in strijd was met de wet – en dus *onrechtmatig* was. Voor de *toerekenbaarheid* geldt het volgende. Een bestuursorgaan dat een besluit neemt in strijd met de wet handelt toerekenbaar onrechtmatig, ook als het bestuursorgaan geen enkel verwijt treft (HR 31 mei 1991 (Van Gog/Nederweert), NJ 1993/112). Die regel geldt hier niet, omdat Delta geen bestuursorgaan is en haar offerte (dus) geen besluit. Op grond van de Elektriciteitswet is Delta echter de enige netbeheerder in Zeeland. De (geschillenprocedure) in die wet beoogt afnemers te beschermen. Daarom is het laatste NMa-besluit ook bepalend voor de toerekenbaarheid van het handelen van Delta: haar onrechtmatige daad moet naar verkeersopvattingen voor haar rekening komen.

### **'Spelregels' bij stakingsrecht worden gezichtspunten (HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1687)**

- FNV heeft in een zorginstelling van Amsta, na een mislukt arbeidsvoorwaardenoverleg, een onaangekondigde 'bedrijfsbezetting' georganiseerd. In kort geding vordert Amsta FNV te verbieden verdere bezettingen te organiseren.
- Het hof acht de collectieve actie onrechtmatig. Volgens het hof valt deze actie niet onder de bescherming van art. 6 lid 4 ESH, omdat zij niet aan de 'spelregeltoets' voldoet: zij was niet aangekondigd en evenmin is gebleken dat deze actie is ingezet als 'ultimum remedium'.
- Volgens de Hoge Raad ligt in HR 31 oktober 2014, ECLI:NL:HR:2014:3077 besloten dat de eerder geformuleerde 'spelregels' niet langer een zelfstandige maatstaf zijn om te beoordelen of een collectieve actie rechtmatig is. Een actie is dus niet meer uitsluitend toelaatbaar als 'ultimum remedium'. Thans geldt dat de organisatoren van een actie aannemelijk moeten maken dat de actie redelijkerwijs kan bijdragen aan een doeltreffende uitoefening van het stakingsrecht. Is dat het geval, dan moet degene die eist de uitoefening van de collectieve actie te beperken, aannemelijk maken dat die beperking ex art. 6 ESH gerechtvaardigd is omdat zij maatschappelijk gezien dringend noodzakelijk is. De 'spelregels' vormen daarbij voortaan gezichtspunten.

### **Verzekeraar subrogeert ook in 'zieligheid' (HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1873)**

- Uitgangspunt is, dat de billijkheidscorrectie van art. 6:101 BW doorwerkt in de (regres)verhouding tussen verzekeraars op dezelfde wijze als zij zou gelden tussen verzekerden (Vgl. HR 5 december 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2517). Dit is ook het geval als de billijkheidscorrectie verband houdt met *subjectieve omstandigheden aan de zijde van de verzekerde*, zoals (1) de ernst van het letsel van het slachtoffer en (2) diens (jeugdige) leeftijd. De Hoge Raad verwierp daarmee het betoog dat "geen goede grond bestaat voor subrogatie in zieligheid".

### **Prejudiciële vragen over buitengerechtelijke incassokosten (HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1868)**

- De Hoge Raad heeft beslist dat buitengerechtelijke kosten onder het begrip "kosten" van de imputatieregule van art. 6:44 BW vallen. Een betaling door een debiteur strekt dus eerst ter voldoening van deze kosten, voordat zij strekt ter voldoening van de hoofdsom.
- De Hoge Raad besliste verder dat de rechter ook in zaken tussen bedrijven (B2B) de bedongen incassokosten ambtshalve mag matigen tot het bedrag in de BIK-staffel, als niet aannemelijk wordt gemaakt dat de werkelijke kosten hoger zijn (art. 242 Rv). Een in de branche gebruikelijk incassopercentage geldt niet als uitgangspunt. Het kan wél een omstandigheid zijn die relevant is voor de beoordeling van de redelijkheid van de incassokosten. Hetzelfde geldt voor de omstandigheid dat de schuldeiser heeft afgesproken dat hij het bedongen incassopercentage aan zijn rechtsbijstandverlener is verschuldigd.

### **Art. 843a Rv-vordering kan tegen derden worden ingesteld (HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1834)**

- Volgens art. 843a Rv kan iemand inzage of afschrift vorderen van bepaalde bescheiden *“aangaande een rechtsbetrekking waarbij hij of zijn rechtsvoorgangers partij zijn van degene die deze bescheiden tot zijn beschikking of onder zijn berusting heeft.”* Volgens de Hoge Raad is niet vereist dat degene tégen wie de vordering wordt ingesteld partij is bij deze rechtsbetrekking. De vordering ex art. 843a Rv kan dus ook tegen derden kan worden ingesteld.

Het hof had de vordering van de slachtoffers van het Alphenese schietincident, om de Staat te veroordelen tot afgifte van het psychiatrische rapport over de schutter, dan ook niet mogen afwijzen omdat tussen de slachtoffers en de Staat geen rechtsbetrekking bestaat.

De nieuwsbrief Civiele Procespraktijk is bestemd voor correspondenten van de Sectie Cassatie van Ekelmans & Meijer Advocaten en voor andere geïnteresseerden, en verschijnt vier keer per jaar. Een ieder die zich wil abonneren op deze – gratis – nieuwsbrief, kan zich aanmelden op het adres [cassatie@ekelmansenmeijer.nl](mailto:cassatie@ekelmansenmeijer.nl). Ook afmeldingen kunnen aan dit adres worden gericht.

---

#### Voetnoten

-

- [HR 26 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1737](#); RvdW 2015/802
- [HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1687](#); RvdW 2015/774
- [HR 19 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1683](#); RvdW 2015/771
- [HR 26 juni 2015, ECLI:NL:HR:2015:1750](#); RvdW 2015/801
- [HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1873](#); RvdW 2015/862
- [HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1868](#); RvdW 2015/920
- [HR 10 juli 2015, ECLI:NL:HR:2015:1834](#); RvdW 2015/861

**ekelmans**  **meijer advocaten**

This email was sent to [email address suppressed]. If you are no longer interested you can [unsubscribe instantly](#).